

Δράσεις στα πλαίσια του μαθήματος Αρχές Φιλοσοφίας στη Β' Τάξη

Διδάσκουσα Κατερίνα Αθανασίου

Το μάθημα Αρχές Φιλοσοφίας διδάσκεται πλέον ως μάθημα γενικής παιδείας στη Β' τάξη του Γενικού Λυκείου. Καθώς, όμως, το βιβλίο είναι πυκνογραμμένο και η διάταξη της ύλης του - με βάση τα φιλοσοφικά ερωτήματα και ακολουθώντας τους κλάδους της φιλοσοφίας - ξεφεύγει από τη μορφή μιας ιστορικής παρουσίασης που προσλαμβάνεται 'ευκολότερα', το μάθημα 'δυσκολεύει' και 'μπερδεύει' τους μαθητές και τις μαθήτριες, οι οποίοι έχουν ήδη επιλέξει προσανατολισμό και μερικοί προετοιμάζονται στα μαθήματα των εισαγωγικών για το Πανεπιστήμιο εξετάσεων. Κατά συνέπεια, το μάθημα θεωρείται 'δευτερεύον' και αντιμετωπίζεται με λιγότερο ενδιαφέρον ή ακόμα και με αρνητική διάθεση. Ως εκ τούτου, απαιτείται να καταβάλλεται ιδιαίτερη προσπάθεια κατά τη διδασκαλία και να εφαρμόζονται εναλλακτικοί τρόποι προσέγγισης του περιεχομένου, όπως η ανάλυση των εικόνων που περιέχονται στο εγχειρίδιο, η ανάγνωση των πρωτότυπων τμημάτων των έργων των φιλοσόφων, η προβολή κινηματογραφικών έργων που ενδείκνυται, ώστε να γίνει κατανοητό το ζωντανό ενδιαφέρον που παρουσιάζει ο κλάδος της φιλοσοφίας αλλά και η σημασία της για τη ζωή.

Στα πλαίσια αυτά οργάνωσα και πραγματοποίησα για το Β1 επίσκεψη στο Ψηφιακό Μουσείο της Ακαδημίας Πλάτωνα, το οποίο εγκαινιάστηκε φέτος το Δεκέμβριο στην ομώνυμη περιοχή. Το μουσείο είναι μία κατασκευή από μέταλλο του Δήμου Αθηναίων η οποία εξωτερικά μοιάζει με ένα «κουτί» που ανοίγει, χρησιμοποιείται και ξανακλείνει, τονίζοντας το εφήμερο του χαρακτήρα της.

Η κατασκευή συντονίζεται διακριτικά με τον αρχαιολογικό χώρο και το γύρω περιβάλλον ενώ ασφαλίζει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, ώστε να αποτρέπονται βανδαλισμοί και κλοπές, χωρίς να χρειάζονται επιπλέον παρεμβάσεις. Εσωτερικά, είναι κατασκευασμένο από φυσικό ξύλο και λειτουργεί σαν μια «κάψουλα πολιτισμού», όπου ο επισκέπτης, με τη χρήση του ψηφιακού υλικού, περιηγείται τόσο στον χώρο της αρχαίας Ακαδημίας, όσο και στον «κόσμο των ιδεών».

«Βρίσκεσαι σε ένα σπήλαιο. Τα χέρια και ο αυχένας σου είναι δεμένα με τέτοιο τρόπο ώστε δεν μπορείς να δεις ούτε πίσω σου, ούτε δίπλα σου. Βλέπεις μόνο μπροστά. Βρίσκεσαι σε αυτή τη θέση από τη γέννησή σου. Πίσω σου περνάνε άνθρωποι, κρατώντας στα χέρια τους ομοιώματα ζώων. Εσύ, όμως, βλέπεις μόνο τη σκιά τους, έτσι όπως αντανακλάται από το φως της φωτιάς στα τοιχώματα της σπηλιάς μπροστά σου. Ξαφνικά βγαίνεις από τη σπηλιά. Το φως πονάει τα μάτια σου. Σιγά-σιγά, όμως, συνηθίζεις. Κοιτάς ψηλά και βλέπεις έναν αετό. Στην αρχή δεν καταλαβαίνεις τι ακριβώς βλέπεις. Εσύ γνωρίζεις μόνο το ομοίωμα του αετού. Γρήγορα όμως καταλαβαίνεις ότι αυτός είναι ο πραγματικός κόσμος. Τώρα που ξέρεις την αλήθεια, τι θα κάνεις; Θα συνεχίσεις να ζεις στον αληθινό κόσμο ή θα επιστρέψεις στο σπήλαιο για να πεις και στους άλλους όσα ξέρεις;»

Για το άλλο τμήμα που διδάσκω το μάθημα, το Β2, προσκάλεσα στα πλαίσια του κεφαλαίου της Αισθητικής φιλοσοφίας την επιμελήτρια του Εθνικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης κα Μαρίνα Τσέκου να παρουσιάσει το εκπαιδευτικό πρόγραμμα του μουσείου *Χρόνης Μπότσογλου Αναδρομική*. Τα χαρακτηριστικά της αισθητικής εμπειρίας 'πέρασαν' μέσα από τα έργα του καλλιτέχνη και οι μαθητές/τριες διερωτήθηκαν μεταξύ άλλων για το νόημα του έργου τέχνης, το χαρακτήρα των αισθητικών κρίσεων, τα κριτήρια της αισθητικής αποτίμησης, τη σχέση του έργου τέχνης με την κοινωνική και τη φυσική πραγματικότητα. Πέρα από την προσέγγιση της καλλιτεχνικής δημιουργίας του Χρόνη Μπότσογλου το πρόγραμμα του ΕΜΣΤ, που 'επισκέπτεται' το μουσείο το σχολείο και όχι το αντίστροφο, όπως γίνεται συνήθως, είναι η κινητοποίηση των μαθητών/τριών να επισκεφθούν με δική τους πρωτοβουλία το μουσείο - όταν αυτό ανοίξει για το κοινό - και να έρθουν σε επαφή με τα ίδια τα έργα τέχνης, εμπλουτίζοντας τη ζωή τους με την αξία της αισθητικής εμπειρίας.

Ο ενεργός σύνδεσμος που παρατίθεται είναι από την ιστοσελίδα του ΕΜΣΤ όπου μέσω της ψηφιακής διαδρομής **εκπαίδευση-προγράμματα-για μαθητές Γυμνασίου, Λυκείου-Εκπαιδευτικό υλικό επιλέγετε** το αρχείο pdf *Χρόνης Μπότσογλου Αναδρομική* το οποίο περιέχει τις λεπτομέρειες του συγκεκριμένου εκπαιδευτικού προγράμματος. http://www.emst.gr/GR/Pages/default_new.aspx